

Expertopleiding Cultuur in de Spiegel 2018- 2019

Muzische lessen, schoolvoorstellingen, mediaprojecten, erfgoedstappen, rondleidingen in musea, culturele reizen, kunstenaars in de klas, artistieke workshops, schrijfwedstrijden, kunstprojecten met kwetsbare jongeren, voorleessessies, samenwerkingen tussen culturele organisaties en scholen, ... Cultuur en onderwijs raken elkaar op vele plaatsen en manieren.

Ben jij iemand die beschikt over ervaring en inzichten op het vlak van het leren met, over en door cultuur... maar ben je toch nog op zoek naar inhoudelijke verdieping? Dan is deze opleiding iets voor jou.

Wat is cultuur nu precies? Waar komt cultuur vandaan? Hoe evolueert de mens in cultureel opzicht? Hoe staat kunst ten opzichte van cultuur? Waarom is leren met, over en door cultuur belangrijk? Hoe draagt cultuureducatie bij aan de ontwikkeling en identiteitsvorming van kinderen en jongeren? Hoe sluit dat aan bij het onderwijs- en cultuurbeleid? Hoe fragiel is cultuur in tijden van competitie en competenties?

De opleiding biedt een antwoord op de bovenstaande vragen. In de opleiding leer je niet alleen meer over theorie, onderzoek en beleid maar krijg je ook input voor je eigen beroepspraktijk. Je leert bovendien mensen kennen die net als jij met hart en ziel dag in dag uit met cultuureducatie bezig zijn. Dat maakt van dit initiatief naast een opleiding ook een lerend netwerk.

Inhoud

In 10 sessies delen experts uit Vlaanderen en Nederland hun inzichten. Ze staan samen met jou stil bij de “grote vragen” die achter de dagelijkse praktijk van cultuur en onderwijs schuilgaan. Hun antwoorden op deze vragen stofferen ze met inzichten uit wetenschappelijke theorie en onderzoek. En natuurlijk komen ook de deelnemers zelf ruim aan het woord. Ze reflecteren op de vragen en inzichten, linken deze aan hun eigen ervaringen, wisselen nieuwe ideeën uit.

Centraal in de opleiding staat de cultuurtheorie ‘Cultuur in de Spiegel’. Deze theorie werd ontworpen door Barend Van Heusden, professor cultuur en cognitie, en zijn onderzoeksteam aan de universiteit van Groningen. De theorie vormt vandaag al een belangrijke basis voor praktijk én beleid in Nederland en Vlaanderen. Onder meer bij het ontwikkelen van de nieuwe eindtermen en bij het nieuw niveaudecreet voor het Deeltijds Kunstonderwijs, werden de inzichten uit ‘Cultuur in de Spiegel’ meegenomen.

Door deze Expertopleiding ben je helemaal mee met ‘Cultuur in de Spiegel’ en wat die theorie voor jou en jouw organisatie kan betekenen.

Praktisch

Deze tweede editie van de expertopleiding vindt plaats op afwisselend maandagavonden en woensdagnamiddagen, tussen **september 2018 en juni 2019**. We plannen ongeveer één sessie per maand. Elk van de 10 modules duurt vijf uur en bestaat uit verschillende werkvormen. Beginnen doen we meestal met een lezing of presentatie, gevolgd door een groepsdiscussie, panelgesprek, oefeningen, ... De deelnemers worden uitgedaagd de inhoud van de sessies ook toe te passen op de eigen beroepspraktijk. De deelnemers zelf werken gedurende het schooljaar ook aan een **eigen paper** die ze zelf presenteren op de laatste bijeenkomst van de opleiding. In die paper (die bv. de vorm kan hebben van een kort essay of een plan) passen de deelnemers de inhoud van de opleiding toe.

Beleidskader

De Vlaamse ministers voor Onderwijs en Cultuur slaan al geruime tijd de handen in elkaar voor meer en betere cultuureducatie. Eind 2016 keurde de Vlaamse Regering daartoe hun actieplan ‘Samen voor meer en beter’ goed. De eerste editie van deze expertopleiding (in 2016 - 2017) was één van de nieuwe initiatieven in die actienota. Vandaag werken de twee ministers samen aan een vernieuwde actienota. De doelstelling blijft dezelfde: zorgen dat Vlaanderen genoeg kansen krijgt voor kwaliteitsvolle cultuureducatie voor alle leeftijden. De expertopleiding zal opnieuw een van de speerpunten zijn in de nieuwe actienota. De ministers willen dat deze opleiding plaats vindt omdat ze vinden dat kennis die in theorie en onderzoek zoals ‘Cultuur in Spiegel’ wordt ontwikkeld best zo veel als mogelijk haar weg vindt naar professionals in de brede onderwijs- en cultuursector. Via de expertopleiding versterken de ministers zo de visie en professionalisering van die mensen die cultuureducatie ter harte nemen.

In schooljaar 2016-2017 vond de eerste editie van de expertopleiding Cultuur in de Spiegel plaats. Vanuit een grondige evaluatie van de deelnemers werd deze editie verder geoptimaliseerd.

Voor wie?

- Schooldirecteurs, beleidsmedewerkers, praktijkontwikkelaars, educatieve medewerkers, kunsteducatieve begeleiders, pedagogische begeleiders, leerkrachten, ... uit het brede veld van Onderwijs en Cultuur.
- Max. 25 personen kunnen deelnemen. De organisatoren maken, indien nodig, een selectie op basis van de achtergrond en motivatie van de inschrijvers.

Doelstellingen

- Versterken, verbreden en verdiepen van kennis en inzicht op het vlak van cultuur en onderwijs
- Kennis van actuele theorievorming, in het bijzonder – maar niet uitsluitend – ‘Cultuur in de Spiegel’
- Verkenning van de mogelijkheden in het gebruik van de ‘Cultuur in de Spiegel’-theorie
- Inzicht in de connecties tussen cultuurtheorie, praktijk en beleid
- Ontwikkelen van een onderbouwde visie over cultuur en onderwijs, die kan meegenomen worden ter verrijking van het eigen werkveld
- Intervisie en het delen van praktijken en ervaringen

Na deze Expertopleiding kan je:

- Aspecten en voorbeelden van cultuur en cultuureducatie kritisch tegen het licht houden
- Met de theoretische inzichten van 'Cultuur in de Spiegel' op de praktijk van het culturele leren reflecteren
- Scholen en cultuurinstellingen begeleiden in een praktijkgerichte visieontwikkeling vanuit Cultuur in de Spiegel

Meerwaarde

- Academisch onderbouwd programma
- Lerend netwerk voor het verkennen van de mogelijkheden van theorie en de toepassingen ervan in de praktijk
- de kans om je eigen werkpraktijk onder de loep te nemen
- Certificaat als Expert in Cultuur in de Spiegel

Evaluatie

De deelnemers worden begeleid bij de uitwerking van een paper. Met de paper verdiept elke deelnemer zich in zijn eigen werkpraktijk vanuit Cultuur in de Spiegel. Aan het eind van de expertopleiding worden de papers beoordeeld door de organisatoren van de opleiding.

Vervolg

Wie aan deze expertopleiding deelneemt, mag zich expert noemen op het vlak van 'Cultuur in de Spiegel'. We organiseren terugkomdagen en zoeken naar kansen en raakvlakken bij o.m. netwerkmomenten, noden uit het veld, vragen naar expertise, praktijkvoorbeelden en publicaties. Op die manier kom je terecht in een pool van experts waarop CANON Cultuurcel en het departement Cultuur, Jeugd en Media beroep kunnen doen, uiteraard telkens in overleg naar wederzijdse behoeften, mogelijkheden en kansen.

Kostprijs

De opleiding kost **250 euro**. Dit is slechts een gedeelte van de werkelijke kostprijs. Daar tegenover staat het engagement dat de deelnemers aangaan vanuit hun eigen organisatie. Wij verwachten van de deelnemers ook dat ze tijdens alle modules aanwezig zijn en hun eindpaper indienen.

Inschrijvingen via <http://www.cultuurenonderwijs.be/content/oproep-expertopleiding-cultuureducatie-2018-2019> uiterlijk tegen 18 juni om 12u.

Plaats

Deze expertopleiding vindt op verschillende culturele locaties vooral in Brussel plaats. De locaties worden later meegedeeld na inschrijving.

Organisatie

- *Samenwerking*
 - CANON Cultuurcel
 - Cultuur, Jeugd, Media (CJM)
 - HIVA-KULeuven
 - RUGroningen
- *Coördinatie*
 - CANON Cultuurcel (Katrien Van Iseghem) i.s.m. HIVA-KULeuven (Dr. Lode Vermeersch)

Hieronder vindt u het basisprogramma, er kunnen nog sprekers aan toegevoegd worden.

	Inhoud	Invalshoek	Mogelijke spreker(s)	Datum
1	Introductie Theorie en verhouding tot de praktijk Beleid rond cultuur en onderwijs in Vlaanderen	Theorie Praktijk Beleid	Dr. Lode Vermeersch Katrien Van Iseghem Dirk Terry	Maandag 17 september Van 16 u tot 21 u
2	Cultuur in de spiegel: exploratie vanuit evolutionair standpunt Papers: eerste ideeën	Onderzoek Praktijk	Prof. Dr. Barend van Heusden	Woensdag 24 Oktober van 13 u tot 18 u
3	CiS en 'de vraag naar (goed) onderwijs' Diepere kennismaking en discussie deelnemers	Onderzoek Praktijk	Prof. Dr. Barend van Heusden	Maandag 19 november Van 16 u tot 21 u
4	Van theorie naar praktijk: hoe begin je er zelf aan? Handreikingen en cases: CiS-pilootscholen Vlaanderen – Nederland	Praktijk	Dr. Lode Vermeersch Bas Matthyssens Peter Cockelbergh Eva Vandersypen	Woensdag 19 december Van 13 u tot 18 u
5	Onderwijs: structuur en cultuur(dragers) Belang cultureel bewustzijn voor goed onderwijs	Theorie/praktijk	Prof. Dr. Jan Masschelein Prof. Dr. Barend van Heusden	Maandag 21 januari Van 16 u tot 21 u
6	Cultuur in de spiegel: de vraag naar leren en ontwikkelen Dialogo rond het kader CiS	Theorie Praktijk	Dr. Lode Vermeersch Dr. Theisje van Dorsten	Woensdag 20 februari Van 13 u tot 18 u
7	Met de theorie naar het cultuurveld: Museum M / Opera Ballet Vlaanderen / Muse-Belgium	Praktijk	Dr. Lode Vermeersch deelnemers expertopleiding 2016-2017	Maandag 18 maart Van 16 u tot 21 u
8	Eindtermen cultureel bewustzijn en culturele expressie Experten 2016/2017	Beleid onderzoek	deelnemers expertopleiding 2016-2017	Woensdag 24 april Van 13 u tot 18 u
9	Cultuur en burgerschap Intervisie en papers	Theorie beleid	Prof. Dr. Barend van Heusden	Maandag 13 mei Van 16 u tot 21 u
	INDIVIDUELE SPREKUREN ivm de paper		Katrien Van Iseghem Dr. Lode Vermeersch	Mei / juni
10	Afsluitmoment en voorstellen paper op netwerk Cultuur in de Spiegel		Allen	Woensdag 26 Juni 2019